

بنام خدا

راهنمای واحد درسی تغذیه اساسی ۲ در نیمسال اول سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲

مدرس/مدرسین: دکتر مریم رف رف (دو واحد) / دکتر پروین دهقان (یک واحد)

پیش نیاز یا واحد همزمان: بیوشیمی متابولیسم

تعداد واحد: ۳   نوع واحد: ۳ واحد نظری   مقطع: کارشناسی

تعداد جلسات: ۲۴

تاریخ شروع و پایان جلسات: ۱ مهر ماه تا ۲۷ دی ماه

زمان برگزاری جلسات در هفته: روزهای دوشنبه- سه شنبه

مکان برگزاری جلسات حضوری: دانشکده تغذیه و علوم غذایی، کلاس ۳

- هدف کلی و معرفی واحد درسی (۱ واحد-دکتر پروین دهقان):
- در پایان این دوره انتظار می رود دانشجو بتواند اهمیت، نقش ویتامینها، شبه ویتامینها، آب و الکترولیتها و مواد معدنی را در عملکرد طبیعی بدن، سلامت و بیماری بیان کند.
- توزیع آب و الکترولیتها مهم در بدن؛ علل هیدراتاسیون، علل و علایم هایپر و هیپو ناترمی، علل و علایم هایپر و هیپو کالمی، اسیدوز و آلکالوز تنفسی، اسیدوز و آلکالوز متابولیکی

اهداف آموزشی واحد درسی

انتظار می رود فرآگیران بعد از گذراندن این دوره بتوانند:

- اهمیت مینرال کلسیم و فسفر از لحاظ توزیع، عملکرد بیولوژیکی و سلولی، هضم و جذب و متابولیسم، منابع غذایی، ارزیابی وضعیت، علل کمبود و نحوه درمان ، علل مسمومیت و نحوه درمان، میزان نیاز در بدن، استفاده فارماکولوژیک از تداخل دارو با کلسیم و فسفر در بیماریهای مختلف بیان نمایند.
- اهمیت مینرال منیزیم از لحاظ توزیع، عملکرد بیولوژیکی و سلولی، هضم و جذب و متابولیسم، منابع غذایی، ارزیابی علل کمبود و نحوه درمان ، علل مسمومیت و نحوه درمان، میزان نیاز در بدن، استفاده فارماکولوژیک از منیزیم، تداخل دارو با منیزیم در بیماریهای مختلف بیان نمایند.
- اهمیت مینرال روی از لحاظ توزیع، عملکرد بیولوژیکی و سلولی، هضم و جذب و متابولیسم، منابع غذایی، ارزیابی علل کمبود و نحوه درمان ، علل مسمومیت و نحوه درمان، میزان نیاز در بدن، استفاده فارماکولوژیک از روی، تداخل دارو با روی در بیماریهای مختلف بیان نمایند.
- اهمیت مینرال آهن از لحاظ توزیع، عملکرد بیولوژیکی و سلولی، هضم و جذب و متابولیسم، منابع غذایی، ارزیابی علل کمبود و نحوه درمان ، علل مسمومیت و نحوه درمان، میزان نیاز در بدن، استفاده فارماکولوژیک از آهن، تداخل دارو با آهن در بیماریهای مختلف بیان نمایند.
- اهمیت مینرال ید از لحاظ توزیع، عملکرد بیولوژیکی و سلولی، هضم و جذب و متابولیسم، منابع غذایی، ارزیابی علل کمبود و نحوه درمان ، علل مسمومیت و نحوه درمان، میزان نیاز در بدن، استفاده فارماکولوژیک از ید، تداخل دارو با ید در بیماریهای مختلف بیان نمایند.
- اهمیت مینرال مس از لحاظ توزیع، عملکرد بیولوژیکی و سلولی، هضم و جذب و متابولیسم، منابع غذایی، ارزیابی علل کمبود و نحوه درمان ، علل مسمومیت و نحوه درمان، میزان نیاز در بدن، استفاده فارماکولوژیک از مس، تداخل دارو با مس در بیماریهای مختلف بیان نمایند.

شیوه ارائه آموزش

- سخنرانی تعاملی، مباحثه ، تشویق دانشجویان جهت مشارکت در مباحث، سوال و جواب، ارایه تمرين کلاسی توسط
دانشجویان

شیوه ارزیابی دانشجو

الف) در طول دوره: تکالیف و فعالیت کلاسی، پرسش و پاسخ کلاسی، امتحان میان ترم بارم: ۲,۶۶
ب) پایان دوره: تستی (MCQ)، جای خالی و تشریحی کوتاه پاسخ بارم: ۴

حداقل نمره قبولی برای این درس: ۱۰

تعداد ساعت مجاز غیبت برای این واحد درسی: ۲ جلسه

منابع آموزشی

Krause's Food and the care process,L.Kathleen Mahan

منابع آموزشی برای مطالعه بیشتر

- **Modern Nutrition in Health and Disease**

اطلاعات تماس

مدرس/مدرسین دوره (تلفن، ایمیل و ....):

Dehghan.nut@gmail.com

۳۲۴ داخلي

۰۴۱ ۳۳۳۷۶۴۳۱

- دکتر پروین دهقان

- دکتر مریم رف رف

کارشناس آموزشی (تلفن، ایمیل و ....):

خانم سلیمانی، آقای حسینی، آقای چیلان

Nutritionfaculty@tbzmed.ac.ir

ایمیل کارشناس گروه

۰۴۱۳۳۳۷۰۰۰۹

تلفن کارشناس گروه

۰۴۱۳۳۳۷۰۰۰۹

تلفن کارشناس آموزش

رشته و مقطع تحصیلی: علوم تغذیه-کارشناسی تغذیه
ترم: ۳
روز و ساعت برگزاری: محل برگزاری: دانشکده تغذیه و علوم غذایی
روز چهار شنبه ساعت ۸ تا ۱۰

دروس پیش نیاز: بیوشیمی-تغذیه اساسی ۱
شماره تماس دانشکده: ۰۴۱۳۲۳۵۷۵۸۱

نام و کد درس: تغذیه اساسی ۲
نیمسال اول / دوم / تابستان: نیم سال اول
تعداد و نوع واحد (نظری / عملی): ۳ واحد نظری (مشترک) (۲ واحد دکتر رف رف)
مدرس یا مدرسین: دکتر رف رف

جلسه اول

اهداف کلی : آشنایی دانشجویان در مورد اهمیت و اهداف سرفصل های درس ، نحوه برگزاری ، تکالیف درسی و ارزیابی نهایی دانشجویان

اهداف اختصاصی	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو	عرضه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
انتظار می رو در پایان جلسه دانشجویان :	شناختی	سخنرانی، تشویق دانشجویان برای مشارکت، سوال و جواب	مشارکت در بحث و یادگیری مباحث عنوان شده	کلاس	۱/۵ ساعت	وایت برد- اسلايد-	امتحان پایان ترم- تکلیف کلاسی - فعالیت کلاس

جلسه ....دوم

اهداف کلی : آشنایی با ویتامین A

روش ارزیابی	رسانه کمک آموزشی	زمان	عرصه یادگیری	فعالیت دانشجو	فعالیت استاد	حیطه های اهداف	اهداف اختصاصی
امتحان پایان ترم- تکلیف کلاسی- فعالیت کلاس	وایت برد- اسلاید- کامپیووتر- اینترنت	۱/۵ ساعت	کلاس	مشارکت در بحث و یادگیری مباحث عنوان شده	سخنرانی، تشویق دانشجویان برای مشارکت، سوال و جواب	شناختی	انتظار می رود در پایان جلسه دانشجویان : ساخтар ویتامین A و شکل آن در مواد غذایی را بدانند. نحوه جذب و انتقال آن را در بدن بدانند. عملکرد فیزیولوژیک ویتامین A را بدانند.

جلسه .....سوم.....

اهداف کلی : ادامه مبحث آشنایی با ویتامین A

اهداف اختصاصی	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو	عرصه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
انتظار می رود در پایان جلسه دانشجویان : با عوارض کمبود ویتامین A آشنا شوند. با عوارض مسمومیت این ویتامین آشنا شوند. منابع غذایی این ویتامین را بدانند. مقادیر توصیه شده روزانه این ویتامین را بدانند. نحوه ارزیابی وضعیت تغذیه ای این ویتامین را بدانند.	شناختی	سخنرانی، تشویق دانشجویان برای مشارکت، سوال و جواب	مشارکت در بحث و یادگیری مباحث عنوان شده	کلاس	1/5 ساعت	وایت برد- اسلайд- کامپیووتر- اینترنت	امتحان پایان ترم - تکلیف کلاسی - فعالیت کلاس

جلسه ...چهارم.....

اهداف کلی : آشنایی با ویتامین D

روش ارزیابی	رسانه کمک آموزشی	زمان	عرصه یادگیری	فعالیت دانشجو	فعالیت استاد	حیطه های اهداف	اهداف اختصاصی
امتحان پایان ترم - تکلیف کلاسی - فعالیت کلاس	وایت برد - اسلاید - کامپیووتر - اینترنت	۱/۵ ساعت	کلاس	مشارکت در بحث و یادگیری مباحث عنوان شده	سخنرانی، تشویق دانشجویان برای مشارکت، سوال و جواب	شناختی	<p>انتظار می رود در پایان جلسه دانشجویان :</p> <p>ساختار ویتامین D را بدانند.</p> <p>نحوه تولید و جذب و انتقال آن را در بدن بدانند.</p> <p>عملکرد فیزیولوژیک ویتامین D را بدانند .</p> <p>با عوارض کمبود ویتامین D آشنا شوند.</p> <p>با عوارض مسمومیت این ویتامین آشنا شوند.</p> <p>منابع غذایی این ویتامین را بدانند.</p> <p>مقادیر توصیه شده روزانه این ویتامین را بدانند.</p> <p>نحوه ارزیابی وضعیت تغذیه ای این ویتامین را بدانند.</p>

جلسه ... پنجم.....

اهداف کلی : آشنایی با ویتامین E

روش ارزیابی	رسانه کمک آموزشی	زمان	عرصه یادگیری	فعالیت دانشجو	فعالیت استاد	حیطه های اهداف	اهداف اختصاصی
امتحان پایان ترم - تکلیف کلاسی - فعالیت کلاس	وایت برد - اسلاید - کامپیووتر - اینترنت	۱/۵ ساعت	کلاس	مشارکت در بحث و یادگیری مباحث عنوان شده	سخنرانی، تشویق دانشجویان برای مشارکت، سوال و جواب	شناختی	<p>انتظار می رود در پایان جلسه دانشجویان :</p> <p>ساختار ویتامین E را بدانند.</p> <p>نحوه جذب و انتقال آن را در بدن بدانند.</p> <p>عملکرد فیزیولوژیک ویتامین E را بدانند .</p> <p>با عوارض کمبود ویتامین E آشنا شوند.</p> <p>با عوارض مسمومیت این ویتامین آشنا شوند.</p> <p>منابع غذایی این ویتامین را بدانند.</p> <p>مقادیر توصیه شده روزانه این ویتامین را بدانند.</p> <p>نحوه ارزیابی وضعیت تغذیه ای این ویتامین را بدانند.</p>

جلسه .. ششم.....

اهداف کلی : آشنایی با ویتامین K

اهداف اختصاصی	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو	عرضه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
<p>انتظار می رود در پایان جلسه دانشجویان :</p> <p>ساختار ویتامین K را بدانند.</p> <p>نحوه جذب و انتقال آن را در بدن بدانند.</p> <p>عملکرد فیزیولوژیک ویتامین K را بدانند .</p> <p>با عوارض کمبود ویتامین K آشنا شوند.</p> <p>با عوارض مسمومیت این ویتامین آشنا شوند.</p> <p>منابع غذایی این ویتامین را بدانند.</p> <p>مقادیر توصیه شده روزانه این ویتامین را بدانند.</p> <p>نحوه ارزیابی وضعیت تغذیه ای این ویتامین را بدانند.</p>	شناختی	سخنرانی، تشویق دانشجویان برای مشارکت، سوال و جواب	مشارکت در بحث و یادگیری مباحث عنوان شده	کلاس	1/5 ساعت	وایت برد- اسلاید- کامپیووتر- اینترنت	امتحان پایان ترم - تکلیف کلاسی - فعالیت کلاس

جلسه ..... هفتم

اهداف کلی : آشنایی با ویتامین **B1**

اهداف اختصاصی	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو	عرضه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
<p>انتظار می رود در پایان جلسه دانشجویان :</p> <p>ساختار ویتامین B1 را بدانند.</p> <p>نحوه جذب و انتقال آن را در بدن بدانند.</p> <p>عملکرد ویتامین B1 را بدانند .</p> <p>با عوارض کمبود ویتامین B1 آشنا شوند.</p> <p>منابع غذایی این ویتامین را بدانند.</p> <p>مقادیر توصیه شده روزانه این ویتامین را بدانند.</p> <p>نحوه ارزیابی وضعیت تغذیه ای این ویتامین را بدانند.</p>	شناختی	سخنرانی، تشویق دانشجویان برای مشارکت، سوال و جواب	مشارکت در بحث و یادگیری مباحث عنوان شده	کلاس	۱/۵ ساعت	وایت برد- اسلاید- کامپیوتر- اینترنت	امتحان پایان ترم- تکلیف کلاسی- فعالیت کلاس

جلسه ..... هشتم

اهداف کلی : آشنایی با ویتامین B2

روش ارزیابی	رسانه کمک آموزشی	زمان	عرصه یادگیری	فعالیت دانشجو	فعالیت استاد	حیطه های اهداف	اهداف اختصاصی
امتحان پایان ترم - تکلیف کلاسی - فعالیت کلاس	وایت برد - اسلاید - کامپیووتر - اینترنت	۱/۵ ساعت	کلاس	مشارکت در بحث و یادگیری مباحث عنوان شده	سخنرانی، تشویق دانشجویان برای مشارکت، سوال و جواب	شناختی	<p>انتظار می رود در پایان جلسه دانشجویان :</p> <p>ساختار ویتامین B2 را بدانند.</p> <p>نحوه جذب و انتقال آن را در بدن بدانند.</p> <p>عملکرد ویتامین B2 را بدانند .</p> <p>با عوارض کمبود ویتامین B2 آشنا شوند.</p> <p>منابع غذایی این ویتامین را بدانند.</p> <p>مقادیر توصیه شده روزانه این ویتامین را بدانند.</p> <p>نحوه ارزیابی وضعیت تغذیه ای این ویتامین را بدانند.</p>

جلسه ..نهم

اهداف کلی : آشنایی با ویتامین **B3**

روش ارزیابی	رسانه کمک آموزشی	زمان	عرصه یادگیری	فعالیت دانشجو	فعالیت استاد	حیطه های اهداف	اهداف اختصاصی
امتحان پایان ترم - تکلیف کلاسی - فعالیت کلاس	وایت برد - اسلاید- کامپیووتر - اینترنت	۱/۵ ساعت	کلاس	مشارکت در بحث و یادگیری مباحث عنوان شده	سخنرانی، تشویق دانشجویان برای مشارکت، سوال و جواب	شناختی	<p>انتظار می رود در پایان جلسه دانشجویان :</p> <p>ساختار ویتامین B3 را بدانند.</p> <p>نحوه جذب و انتقال آن را در بدن بدانند.</p> <p>عملکرد ویتامین B3 را بدانند .</p> <p>با عوارض کمبود ویتامین B3 آشنا شوند.</p> <p>منابع غذایی این ویتامین را بدانند.</p> <p>مقادیر توصیه شده روزانه این ویتامین را بدانند.</p> <p>نحوه ارزیابی وضعیت تغذیه ای این ویتامین را بدانند</p>

جلسه دهم

اهداف کلی : آشنایی با ویتامین **B6**

روش ارزیابی	رسانه کمک آموزشی	زمان	عرصه یادگیری	فعالیت دانشجو	فعالیت استاد	حیطه های اهداف	اهداف اختصاصی
امتحان پایان ترم - تکلیف کلاسی - فعالیت کلاس	وایت برد - اسلاید - کامپیووتر - اینترنت	۱/۵ ساعت	کلاس	مشارکت در بحث و یادگیری مباحث عنوان شده	سخنرانی، تشویق دانشجویان برای مشارکت، سوال و جواب	شناختی	<p>انتظار می رود در پایان جلسه دانشجویان :</p> <p>ساخترار ویتامین B6 را بدانند.</p> <p>نحوه جذب و انتقال آن را در بدن بدانند.</p> <p>عملکرد ویتامین B6 را بدانند .</p> <p>با عوارض کمبود ویتامین B6 آشنا شوند.</p> <p>منابع غذایی این ویتامین را بدانند.</p> <p>مقادیر توصیه شده روزانه این ویتامین را بدانند.</p> <p>نحوه ارزیابی وضعیت تغذیه ای این ویتامین را بدانند.</p>

جلسه یازدهم

اهداف کلی : آشنایی با اسید پنتوتونیک

اهداف اختصاصی	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو	عرضه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
<p>انتظار می رود در پایان جلسه دانشجویان :</p> <p>ساختار ویتامین اسید پنتوتونیک را بدانند.</p> <p>نحوه جذب و انتقال آن را در بدن بدانند.</p> <p>عملکرد اسید پنتوتونیک در بدن را بدانند .</p> <p>با عوارض کمبود اسید پنتوتونیک آشنا شوند.</p> <p>منابع غذایی این ویتامین را بدانند.</p> <p>مقادیر توصیه شده روزانه این ویتامین را بدانند.</p> <p>نحوه ارزیابی وضعیت تغذیه ای این ویتامین را بدانند</p>	شناختی	سخنرانی، تشویق دانشجویان برای مشارکت، سوال و جواب	مشارکت در بحث و یادگیری مباحث عنوان شده	کلاس	۱/۵ ساعت	وایت برد- اسلاید-کامپیووتر- اینترنت	امتحان پایان ترم- تکلیف کلاسی- فعالیت کلاس

جلسه دوازدهم.....

اهداف کلی : آشنایی با بیوتین

روش ارزیابی	رسانه کمک آموزشی	زمان	عرصه یادگیری	فعالیت دانشجو	فعالیت استاد	حیطه های اهداف	اهداف اختصاصی
امتحان پایان ترم - تکلیف کلاسی - فعالیت کلاس	وایت برد - اسلاید - کامپیووتر - اینترنت	۱/۵ ساعت	کلاس	مشارکت در بحث و یادگیری مباحث عنوان شده	سخنرانی، تشویق دانشجویان برای مشارکت، سوال و جواب	شناختی	انتظار می رود در پایان جلسه دانشجویان : ساختار ویتامین بیوتین را بدانند. نحوه جذب و انتقال آن را در بدن بدانند. عملکرد بیوتین در بدن را بدانند . با عوارض کمبود اسید پنتوتنیک آشنا شوند. منابع غذایی این ویتامین را بدانند. مقادیر توصیه شده روزانه این ویتامین را بدانند. نحوه ارزیابی وضعیت تغذیه ای این ویتامین را بدانند

جلسه سیزدهم

اهداف کلی : آشنایی با اسید فولیک

روش ارزیابی	رسانه کمک آموزشی	زمان	عرصه یادگیری	فعالیت دانشجو	فعالیت استاد	حیطه های اهداف	اهداف اختصاصی
امتحان پایان ترم - تکلیف کلاسی - فعالیت کلاس	وایت برد - اسلاید - کامپیووتر - اینترنت	۱/۵ ساعت	کلاس	مشارکت در بحث و یادگیری مباحث عنوان شده	سخنرانی، تشویق دانشجویان برای مشارکت، سوال و جواب	شناختی	<p>انتظار می رود در پایان جلسه دانشجویان :</p> <p>ساختار ویتامین اسید فولیک را بدانند.</p> <p>نحوه جذب و انتقال آن را در بدن بدانند.</p> <p>عملکرد اسید فولیک در بدن را بدانند .</p> <p>با عوارض کمبود اسید فولیک آشنا شوند.</p> <p>منابع غذایی این ویتامین را بدانند.</p> <p>مقادیر توصیه شده روزانه این ویتامین را بدانند.</p> <p>نحوه ارزیابی وضعیت تغذیه ای این ویتامین را بدانند</p>

جلسه چهاردهم

اهداف کلی : آشنایی با ویتامین **B12**

اهداف اختصاصی	حیطه های اهداف	فعالیت استاد	فعالیت دانشجو	عرضه یادگیری	زمان	رسانه کمک آموزشی	روش ارزیابی
انتظار می رود در پایان جلسه دانشجویان : ساختار ویتامین B12 را بدانند. نحوه جذب و انتقال آن را در بدن بدانند. عملکرد ویتامین B12 در بدن را بدانند . با عوارض کمبود ویتامین B12 آشنا شوند. منابع غذایی این ویتامین را بدانند. مقادیر توصیه شده روزانه این ویتامین را مقادیر توصیه شده روزانه این ویتامین را بدانند. نحوه ارزیابی وضعیت تغذیه ای این ویتامین را بدانند	شناختی	سخنرانی، تشویق دانشجویان برای مشارکت، سوال و جواب	مشارکت در بحث و یادگیری مباحث عنوان شده	کلاس	۱/۵ ساعت	وایت برد- اسلاید- کامپیووتر- اینترنت	امتحان پایان ترم - تکلیف کلاسی - فعالیت کلاس

جلسه پانزدهم

اهداف کلی : آشنایی با ویتامین C

روش ارزیابی	رسانه کمک آموزشی	زمان	عرصه یادگیری	فعالیت دانشجو	فعالیت استاد	حیطه های اهداف	اهداف اختصاصی
امتحان پایان ترم- تکلیف کلاسی - فعالیت کلاس	وایت برد- اسلاید- کامپیووتر- اینترنت	۱/۵ ساعت	کلاس	مشارکت در بحث و یادگیری مباحث عنوان شده	سخنرانی، تشویق دانشجویان برای مشارکت، سوال و جواب	شناختی	انتظار می رود در پایان جلسه دانشجویان : ساختار ویتامین C را بدانند. نحوه جذب و انتقال آن را در بدن بدانند. عملکرد ویتامین C در بدن را بدانند . با عوارض کمبود ویتامین C آشنا شوند. منابع غذایی این ویتامین را بدانند. مقادیر توصیه شده روزانه این ویتامین را مقادیر توصیه شده روزانه این ویتامین را بدانند. نحوه ارزیابی وضعیت تغذیه ای این ویتامین را بدانند

جلسه شانزدهم

اهداف کلی : آشنایی با وظایف آب در بدن

روش ارزیابی	رسانه کمک آموزشی	زمان	عرصه یادگیری	فعالیت دانشجو	فعالیت استاد	حیطه های اهداف	اهداف اختصاصی
امتحان پایان ترم - تکلیف کلاسی - فعالیت کلاس	وایت برد - اسلاید - کامپیووتر - اینترنت	۱/۵ ساعت	کلاس	مشارکت در بحث و یادگیری مباحث عنوان شده	سخنرانی، تشویق دانشجویان برای مشارکت، سوال و جواب	شناختی	انتظار می رود در پایان جلسه دانشجویان : مقادیر مورد نیاز به آب در بدن را بدانند. عوارض کم آبی در بدن را بدانند.

* سیاست مسئول دوره در مورد برخورد با غیبت و تأخیر دانشجو در کلاس درس : گزارش به ادره آموزش
*

* نحوه ارزشیابی دانشجو و بارم مربوط به هر ارزشیابی :

الف) در طول دوره (کوئیز ، تکالیف ، امتحان ، میان ترم .....:بارم ۲

ب) پایان دوره ۱۸ جمع کل : ۲۰

ـ منبع اصلی درس (فرانس) : Krause's Food and the care process,L.Kathleen Mahan,14 ed.2017